

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Schwabe ve M.G./Almanya – 8080/08

Karar 1.12.2011 [5. Daire]

Madde 5

Madde 5–1

Usulüne uygun olarak yakalanma ve tutulma

Başvurucuların bir gösteriye katılmalarını engellemek için tutuklanmaları: *İhlal*

Madde 11

Madde 11–1

Barışçıl toplantı özgürlüğü

Başvurucuların bir gösteriye katılmalarını engellemek için tutuklanmaları: *İhlal*

Olaylar – Başvurucular, 6 ve 8 Haziran 2007 tarihleri arasında Heiligendamm'da düzenlenen, G8 zirvesine karşı yapılan gösterilere katılmak için Rostock'a gitmişlerdir. 3 Haziran 2007 akşamı, Waldeck cezaevinin önündeki otoparkta polis tarafından kimlik kontrolleri yapılmıştır. Polis dolmuşlarını aramış ve “bütün mahkûmlara özgürlük” ve “herkesi şimdi serbest bırakın” yazılı pankartlar bulmuş ve başvurucuları gözaltına almışlardır. Sonraki gün, bir ilk derece mahkemesi, yakın zamanda suç işlenmesinin önlenmesi için, başvurucuların 9 Haziran 2007 tarihine kadar tutuklu kalmalarını emretmiştir. Bölge mahkemesi, pankartlarda yazılı sloganların, başvurucuların, başkalarını, Waldeck cezaevindeki mahkûmları serbest bırakmaya teşvik etme niyetinde olduklarını gösterdiğini belirterek bu kararı onamıştır. İstinaf mahkemesi, polisin, başvurucuların arabayla Rostock'a gidip oradaki kısmen şiddet içeren gösteriler sırasında pankartlarını açacaklarına inanmakta haksız olmadığı gerekçesiyle, başvurucuların sonradan yaptıkları başvuruyu reddetmiştir. Başvurucular hiçbir zaman mahkûmları serbest bırakmaya teşvikten dolayı kovuşturulmamışlardır.

Hukuk – Madde 5 § 1: 5 § 1 c) maddesinde öngörülen ikinci istisna devletin, özellikle işleneceği zaman ve muhtemel mağdurlar konusunda somut ve belli olan bir suçun işlenmesini engellemek amacıyla, bir kişiyi tutuklamasına izin vermektedir. Bu olayda, ulusal yargı mercileri, başvurucuların işlemek üzere oldukları suç konusunda farklı düşüncelere sahiptiler. İlk derece mahkemesi ve bölge mahkemesine göre, başvurucuların niyeti, başkalarını Waldeck cezaevindeki mahkûmları, güç kullanarak, özgürlüklerine kavuşturmaya teşvik etmek, istinaf mahkemesine göre ise de, başvurucuların niyeti, Rostock'a gidip

pankartlarıyla oradaki göstericileri mahkûmları özgürlüklerine kavuşturmaları için cesaretlendirmekti. Dahası, pankarttaki sloganlar farklı anlamlarda yorumlanabilirdi. Başvurucular, milli hâkim önünde, sloganlarının polise yönelik olduklarını, onları göstericileri yakalamaya son vermeye çağırdıklarını, hiçbir zaman başkasını mahkûmları, güç kullanarak, özgürlüklerine kavuşturmaya teşvik etmediklerini iddia etmişlerdir. Öte yandan, mahkûmları şiddet kullanarak özgürlüklerine kavuşturmak için, başvuruçuların kendilerinin ellerinde hiçbir araç yoktu. Dolayısıyla, AİHM onların tutukluluğunun, yeteri kadar somut ve belli bir suçu işlemelerini engellemek için, makul olarak, gerekli görülebileceğine inanmamıştır. AİHM, tutukluluğun kendisinin gerekli olduğuna inanmamaktadır, çünkü başkalarını mahkûmları özgürlüklerine kavuşturmaya teşvik etmelerini engellemek için, polisin ilgililerin pankartlarına el koyması yeterli olacaktı. Bu tutukluluk 5 § 1 b) maddesi açısından “yasanın koyduğu bir yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlamak için” de haklı görülemez, çünkü polis ne başvuruçulara kendi şehirlerindeki bir polis karakoluna gitmelerini emretmiş ne de başvuruçuların zirveyle ilgili gösterilerin olması beklenen yerleri kapsayan bir bölgeye girmelerini yasaklamıştır. 5 § 1 maddesinin başka hiçbir bendi ilgililerin önleyici bir şekilde tutuklanmalarına dayanak oluşturmamaktadır.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 11: Başvurucular, G8 zirvesi boyunca tutuklu kaldıklarından dolayı, G8 zirvesine karşı, barışçıl amaçlarla düzenlenmiş gibi görünen gösterilere katılamamışlardır. Hükümet’in iddiasının aksine, başvuruçuların kendilerinin en ufak bir şiddet niyeti besledikleri kanıtlanamamıştır. Başvurucuların üzerinde hiçbir silah bulunmamış ve pankartları üzerindeki sloganlar başkalarını şiddete kasten teşvik etmeyi amaçladıklarını kanıtlamaya izin vermemektedir. Dolayısıyla, başvuruçuların tutuklanmaları barışçıl toplantı özgürlüğü haklarını kullanmalarına bir müdahale oluşturmaktadır. Müdahalenin orantılılığına gelince, AİHM, kamu düzenini koruma ve zirveye katılan kişilerin güvenliklerini güvenceye alma konusunda, otoritelerin karşılaştıkları ciddi zorlukları kabul etmektedir. Ancak, başvuruçular, G8 zirvesine karşı gösteri yapmakla, şiddete başvurmayı veya başkalarını şiddete başvurmaya teşvik etmeyi değil, kamu yararını ilgilendiren ve amacı gözaltına alınan gösterici sayısını eleştirmek olan bir tartışmaya katılmayı amaçlamışlardır. AİHM’nin 5. maddeye aykırı bulduğu başvuruçuların altı gün boyunca tutuklu kalmaları, zirve boyunca gözaltına alınan göstericileri özgürlüklerine kavuşturma yönünde muhtemel bir teşviki engelleme amacıyla orantılı bir tedbir değildi. Otoriteler, amaçlarına ulaşmak için, barışçıl toplantı özgürlüğüne daha az müdahale eden, ilgililerin pankartlarına el koymak gibi, başka etkili tedbirler alabilirlerdi.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 41 – Her bir başvuruçuya manevi zararı için 3 000 EUR.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce’dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi’nin insan haklarına destek Fonu’nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme’yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC’un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu’na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-

commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund) Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.